

Skelbiame siūlymų, gautų atnaujintos pradinio ir pagrindinio ugdymo Informatikos bendrosios programos 2020-12-14 d. projektui, apibendrinimą. Dėkojame už gautus siūlymus. Juos gavome iš Ignalinos rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir kultūros skyriaus, Lietuvos moksleivių sąjungos ir 2 pavienių asmenų.

Siūlymas	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Pagrindimas, kodėl neatsižvelgta
1. Siūlyčiau aprašyti 100 proc. ugdymo turinio, 30 proc. turinio (kuris galėtų būti pakeistas mokytojo nuožiūra kaip mokyklos siūlomas ugdymo turinys) pažymint kaip neprivalomą.	Atsižvelgta	Planuojama patikslinti Informatikos bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijose.
4. Norėtusi matyti planuojamą kiekvieno dalyko savaitinių / metinių pamokų skaičių pagal klases (lentelę) kiekvienoje programoje – dabar lentelėse tik surašyta „X“ arba „INT“. Nematant valandų skaičiaus, sunku vertinti turinį.	Neatsižvelgta	Informatikos bendroji programa rengiama vadovaujantis Bendrųjų programų rengimo vadovu, kuriame numatyta pateikti dalyko struktūrą. Mokymosi valandos pateikiamos bendrose ugdymo planuose.
<p>1. Siūlyčiau įrašyti nuostatą, kad per IT pamokas negalima užduoti atskirų užduočių, kurios gali būti užduodamos per kitų dalykų pamokas, pvz., pateikčių rengimui, teksto formatavimui ir kt., nes bus kaip dabar – per lietuvių, matematiką ar geografiją užduodama padaryti pateiktį, ir ji daroma pagal dalyko mokytojo reikalavimus, o IT mokytojas užduoda atskirą pateiktį parengti pagal IT reikalavimus. Mokiniai dirba dvigubai, nors pateikties užtektų tos pačios – sumažėtų mokymosi krūvis. Be to, mokiniai išmoksta, kokie reikalavimai konkrečiau dalyko pateikčiai (jie dažnai skiriasi, nors turėtų būti vienodi. Būna ir taip, kad dalyko skaidres sukūręs mokinys, jei pritaikytų IT reikalavimus skaidrėms, negautų aukščiausio įvertinimo, nes dalyko mokytojo supratimu tie reikalavimai yra kitokie). Per IT pamokas reikia išmokyti, kaip techniškai atlikti darbą, o pats darbas turi būti užduodamas per kito dalyko pamoką; vertinti turėtų ir to dalyko, ir IT mokytojas. Taip daryti galima ir dabar, bet dažniausiai nedaroma. Todėl turėtų būti įrašyta programoje kaip privalomumas, o ne galimumas.</p> <p>Kai kitų dalykų užduočių vaikai atlieka daugiau, nei galėtų spėti įvertinti IT mokytojas, kito dalyko mokytojai užduočių, atliekamų naudojant IKT, vertinimą galėtų suderinti su IT mokytoju. Nes kitaip vaikai išmoksta, kad pateikčiai kiekviename dalyke skirtingi reikalavimai, nėra visumos ir tarpdalykinio ryšio.</p>	Neatsižvelgta	Dėl vienodų kriterijų (reikalavimų) užduočių atlikimui, kurios gali būti užduodamos per kitų dalykų pamokas, turi susitarti mokyklos mokytojai. Tą pati nuostata taikoma kito dalyko užduočių, atliekamų naudojant IKT, vertinimui.

Siūlymas	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Pagrindimas, kodėl neatsižvelgta
<p>2. 9-10 kl. Išlieka pasirinkimas – programavimas, leidyba arba tinklapiai. Bet šiais laikais reikėtų žinoti kiekvieną iš šių dalykų. Gal vertėtų 7-8 klasėje palikti po 1 savaitinę gryną IT pamoką (neskaitant integruotų), kad vaikai galėtų susipažinti su visais šiais dalykais ir neturėtų rinktis tik vieno iš jų?</p>	Neatsižvelgta	Atnaujintoje bendrojoje programoje numatoma, kad visi mokiniai supažindinami su programavimu, leidyba ir tinklalapių kūrimu. Mokytojas savo nuožiūra gali panaudoti 30 proc. mokymosi laiko vienos iš temų platesniam nagrinėjimui.
<p>4. Informatikos pasiekimų sritys: Siūlome dalies F. Saugus elgesys eiliškumą pakeisti į A. Saugus elgesys. Mūsų manymu, svarbiausia sritis, kurią reikia ugdyti bendrajame ugdyme – saugus elgesys. Eiliškumą siūlome keisti siekiant atkreipti daugiau dėmesio į šią temą.</p>	Neatsižvelgta	Visos Informatikos bendrojoje programoje išskirtos pasiekimų sritys yra svarbios. F. Saugaus elgesio pasiekimų srities svarba pabrėžiama tuo, kad ji yra išskirta į atskirą sritį.
<p>3–4 KLASĖS A1. Informacijos paieška kitų dalykų užduotims atlikti. Pasiūlymas: perkelti į 1-2 klasę. A2. Skaitmeninio turinio ir failų tvarkymas: įrašymas, šalinimas, atkūrimas, paieška kompiuteryje. Pasiūlymas: perkelti į 1-2 klasę. Manome, jog šie gebėjimai pakankamai svarbūs ir reikalingi, jog norint turėti gebėjimų atlikti tose pačiose ir vėlesnėse klasėse minimas užduotis.</p>	Atsižvelgta iš dalies	Savarankiška informacijos paiešką neatitinka mokinių kognityviosios raidos aprašo. 1-2 klasėje numatyti Skaitmeninio turinio kūrimo pasiekimų srities pasiekimai: A1. Atpažįsta įvairių rūšių skaitmeninį turinį: tekstą, garsą, vaizdą. A2. Kuria įvairių skaitmeninį turinį: piešia, rašo, fotografuoja, filmuoja.
<p>9–10 KLASĖS Siūlome pabrėžti, jog visiems dalykams, tačiau ypač kompiuterinei grafikai ir leidybai būtų naudojamos profesionalios programos, kaip <i>Adobe Suite</i> ir pan.</p>	Neatsižvelgta	Bendrojoje programoje nėra nurodoma konkreti aparatinė ir programinė įranga. Mokytojas kartu su mokiniais pasirenka tinkamas priemones ugdyti numatytus pasiekimus atsižvelgdamas į turimą kompetenciją, mokyklos galimybes, mokinių poreikius.
<p>9–10 KLASĖS ~~C2. Kriptografinės sistemos. Mokytojas apžvelgia kriptografines sistemas (simetrinio ir asimetrinio rakto, viešojo ir privačiojo rakto) ir sudaro galimybę mokiniams išbandyti bent vieną kriptografinių sistemų sprendžiant praktinius uždavinius.~~ Siūlome išbraukti dėl neaktualumo realiam gyvenimui.</p>	Atsižvelgta	Pasiekimų srities <i>Duomenų tyryba ir informacija</i> pasiekimas pakeistas į aktualų šiuolaikiniam gyvenimui pasiekimą: C2. Aptaria dirbtinio intelekto, neuroninių tinklų teikiamus privalumus ir galimus pavojus. Tyrinėja duomenų rikiavimo, paieškos, glaudinimo algoritmus, kriptografines sistemas.

Siūlymas	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Pagrindimas, kodėl neatsižvelgta
<p>9–10 KLASĖS</p> <p>D1. Gilinasi į skaitmeninių technologijų veikimą, kompiuterių tinklus, domisi techninėmis naujovėmis. Pagrindinių kompiuterio struktūrinių dalių paskirtis ir funkcijos. Mokiniai susipažindinami su vidine kompiuterio struktūra, jiems paaiškinama, kas yra procesorius, atmintis, atmintinė, ~~jie mokomi skirti atmintinės rūšis: vidinę, išorinę, pastoviąją, pagrindinę.~~ Aptariama ~~magistralės paskirtis ir sudėtis, išorinė kompiuterio atmintinė:~~ lankstūs magnetiniai diskeliai, kompaktiniai diskai, atmintukai. Nagrinėjamos pagrindinės kompiuterio įtaisų charakteristikos, klasifikavimas ir veikimo principai: įvedimo įtaisai: klaviatūra, pelė, skeneris, mikrofonas, išvedimo įtaisai: vaizduokliai, spausdintuvai, garso kolonėlės, projektorius. Mokiniai mokomi naudotis spausdintuvu, projektoriumi.</p> <p>Neaktualu kasdieniam gyvenimui.</p>	Atsižvelgta	<p>Pasiekimų srities <i>Technologinių problemų sprendimas</i> pasiekimą <i>D1. Nagrinėja skaitmeninių technologijų veikimą, kompiuterių tinklus, domisi techninėmis naujovėmis</i> ugdantys mokymosi turinys pakeistas, siekiant išvengti neaktualios, neįdomios tematikos.</p>
<p>9–10 KLASĖS</p> <p>E1. Tinklinis bendradarbiavimas. ~~Supažindinama su tinklinio bendradarbiavimo sąvoka, tikslais, dalyviais ir galimybėmis. Aptariamos tinklinio bendradarbiavimo priemonės pagal paskirtį: vaizdo pokalbiai „vienas su vienu“ (pvz. Skype ir kt.), vaizdo pokalbiai grupėje (pvz. Google+ Hangouts ir kt.), darbalaukio dalijimasis „vienas su vienu“ (pvz., TeamViewer, AnyDesk ir kt.), darbalaukio dalijimasis grupėje (pvz., Vyew ir kt.), grupinis dokumento kūrimas (pvz., Google Drive, MS Teams ir kt.).~~ Mokytoja paaiškina sinchroninio ir asinchroninio bendravimo ir bendradarbiavimo virtualiojoje erdvėje skirtumus. Kartu su mokiniais aptaria ir grupuoja virtualiąsias sinchroninio ir asinchroninio bendravimo ir bendravimo priemones: el. paštas, pokalbių programos, virtualusis diskas, skaitmeninio turinio dalijimosi saugyklos, dokumentų kūrimas internete, konferencijos. Apie virtualią komunikaciją ir bendravimą reikia šviesti jau nuo pradinių klasių.</p> <p>Netikslinga pasakoti gimnazistams.</p>	Atsižvelgta	<p>Pasiekimų srities <i>Virtualioji komunikacija ir bendradarbiavimas</i> pasiekimą <i>E1. Tikslingai naudojasi virtualiosios komunikacijos ir bendradarbiavimo priemonėmis</i> ugdantys mokymosi turinys pakeistas, siekiant išskirti aktualią tematiką.</p>

Siūlymas	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Pagrindimas, kodėl neatsižvelgta
<p>9–10 KLASĖS</p> <p>F1. Apibūdina ir laikosi higienos, ergonominių, techninių saugaus darbo skaitmeninėmis technologijomis normų. Higienos, ergonominės ir techninės saugaus darbo skaitmeninėmis technologijomis normos. Mokytojas išaiškina mokiniams darbo ir elgesio kompiuterių klasėje ypatumus. Mokiniai diskutuodami išsiaiškina, kaip taisyklingai sėdėti prie kompiuterio, kokia turi būti rankų, kojų padėtis, koks akių nuotolis nuo vaizduoklio. Mokytojas rodo mokiniams, kaip atlikti nuovargį šalinančius pratimus. Mokiniai juos pakartoja ir per pamokas laikosi racionalaus darbo ir poilsio režimo.</p> <p>Šie įgūdžiai turėtų būti ugdomi nuo pradinių klasių.</p>	Neatsižvelgta	Šiuolaikinei visuomenei ypač svarbu nuo pat mažens ugdyti sveikos gyvensenos įgūdžius ir formuoti saugaus ir sveiką tausojančio darbo skaitmeniniu įrenginiu įpročius. Todėl pasiekimų srities <i>Saugus elgesys</i> mokinių pasiekimai ugdomi nuosekliai nuo 1 iki 10 klasės ir yra suderinti su vaiko ir jaunuolio kognityviosios ir socialinės-emocinės raidos aprašais.
<p>9–10 KLASĖS</p> <p>F2. Keičia virtualiųjų aplinkų saugumo nuostatas skaitmeninei tapatybei apsaugoti. Virtualiųjų aplinkų saugumo nuostatai. Privatumo nustatymai. Mokytojas akcentuoja mokiniams, kad būtina sureguliuoti socialinio tinklo paskyros privatumo nustatymus, kad asmeniniai duomenys būtų prieinami tik žmonėms, kurie nekelia pavojaus šeimos nariams.</p> <p>Sunku pasakyti, kas tie nekeliantys pavojaus žmonės.</p>	Atsižvelgta	Pasiekimų srities <i>Saugus elgesys</i> pasiekimą F3. <i>Keičia virtualiųjų aplinkų saugumo nuostatas skaitmeninei tapatybei apsaugoti</i> ugdantys mokymosi turinys pakeistas siekiant išvengti dviprasmybių.

Siūlymas	Atsižvelgta / neatsižvelgta	Pagrindimas, kodėl neatsižvelgta
<p>9–10 KLASĖS</p> <p>F2. Siūlome ištrinti: „Keičia virtualiųjų aplinkų saugumo nuostatas skaitmeninei tapatybei apsaugoti. Virtualiųjų aplinkų saugumo nuostatai. Privatumo nustatymai. Mokytojas akcentuoja mokiniams, kad būtina padeda moksleiviams susireguliuoti socialinio tinklo paskyros privatumo nustatymus, kad asmeniniai duomenys būtų prieinami tik žmonėms, kurie nekelia pavojaus. Primenama, kad interneto naudojimas teikia ne tik privalumus, bet gali sukelti didelę žalą: fizinį užpuolimą, priekabiavimą, patyčias, smurtą ir įžeidinėjimą, teises ir finansines pasekmes, privatumo pažeidimą, netinkamos viešosios informacijos prieinamumą, virtualiųjų žaidimų bei lošimų ar interneto ir socialinių tinklų priklausomybę, narkotinių medžiagų, alkoholio, tabako skatinimą vartoti ir kitus fizinius sutrikimus. Su mokiniais aptariami skaitmeninės paskyros apsaugos būdai: prisijungimui naudoti stiprų slaptažodį, nuolat jį keisti; naudoti dviejų faktorių autentifikaciją. Mokoma trumpalaikiai registracijai naudoti „vienkartinius“ elektroninio pašto adresus; būti budriems atidarinėdami ir skaitydami gautus elektroninius laiškus ar kitus pranešimus; nesaugoti nereikalingus laiškus, ištrinti juos visam laikui (pašalinti iš šiukšliadėžės).“</p> <p>Manome, jog šie gebėjimai turi būti ugdomi nuo pradinių klasių.</p>	<p>Neatsižvelgta</p>	<p>Pasiekimų srities <i>Saugus elgesys</i> pasiekimas <i>F3. Saugiai elgiasi virtualiojoje erdvėje.</i> ugdomas nuo 1 iki 10 klasės. Šios pasiekimų srities pasiekimai ir mokymosi turinys suderinti su vaiko ir jaunuolio kognityviosios ir socialinės-emocinės raidos aprašais.</p>